

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні Ради якості освіти ВНТУ

Протокол № 2 від 25.09.2025 р.

Голова Ради з якості освіти

Олександр ПЕТРОВ

Освітня програма
професійного розвитку (підвищення кваліфікації) викладачів Вінницького
національного технічного університету
«Розвиток професійно-педагогічної компетентності викладачів»
на 2025-2026 н.р.
Обов'язковий блок лекцій та тренінгів

МОДУЛЬ І
«ПЕДАГОГІЧНА КОМУНІКАЦІЯ І РИТОРИКА В СУЧАСНОМУ ОСВІТНЬОМУ
СЕРЕДОВИЩІ»

Тема та зміст занять	Години
1. Місія університету в ХХІ ст. Діалог як ціннісна основа і форма існування вищої освіти. Педагогічна комунікація у ЗВО: функції і рівні. Монологічна і діалогічна комунікативна поведінка: «суб'єкт-суб'єкт» і «суб'єкт-об'єкт» по вертикалі і горизонталі (2 год). Тренінгові заняття (за вибором, 2 год.): ➤ «Дерево очікувань» в навчальному процесі ➤ Гра «Рівні мотивації здобувачів вищої освіти: ідентифікація». ➤ Аналіз теми «Студентоцентроване навчання / оцінювання» (технологія «Шість капелюхів мислення»). ➤ Групова дискусія «Піраміда Блума і перевернуте навчання»	ауд. 4 год. самост. 6 год.
2. Педагогічна комунікація і тренди сучасної освіти: освітні результати як тренд, освітні технології як тренд, моделі освіти як тренд (2 год). Тренінгові заняття. ➤ Аналіз педагогічних кейсів за кінофільмами «Спілка мертвих поетів» чи «Усмішка Мони Лізи» як ілюстрацій традиційного та інноваційного навчання (1 год.). Академічна доброчесність: аналіз кейсу (1 год.).	ауд. 4 год. самост. 5 год.
3. Комунікація: стилі, моделі, техніки, алгоритми, інструменти. Усвідомлена комунікація: рольові позиції «дитини», «дорослого», «батька» (Е.Берн). Комунікативні моделі викладача («Сократ», «Гамлет», «Локатор», «Китайська стіна», «Тетерів» та інші). Особливості комунікації зі здобувачами-ветеранами: «військовий» стиль комунікації. Уміння ставити запитання та слухання як важлива педагогічна компетентність. Чотири рівні слухання (О. Шармер). Технології активного і пасивного слухання. Шкідливі звички слухання (2 год).	ауд. 3 год. самост. 6 год.

Тренінгові заняття (за вибором, 1 год.): ➤ Групова дискусія «Піраміда Блума і перевернуте навчання» ➤ Техніка «я-повідомлень» ➤ Стилi комунікації і лідерства: авторитарний, демократичний, ліберальний (К. Левін): вплив на результати навчання	
4. Риторична культура викладача ЗВО. Класична формула риторики: етос – логос – пафос, її реалізація в освітньому процесі ЗВО. Етос як право на слово. Авторитет та імідж промовця / викладача. Логос як мистецтво мислити і створювати. Мова і стиль академічного красномовства. Пафос як енергія публічного мовлення. Управління поведінкою аудиторії (2 год) Тренінг: Науковий стиль мовлення: «розбір польотів» (1 год)	ауд. 3 год. самост. 6 год.
5. Тренінг – презентація залікових робіт ➤ Керування групою дискусією за обраною темою. ➤ TED-лекція («TED-BHTU»): особливості формату, можливість застосування в освітньому процесі, презентація залікових робіт.	ауд. 4 год. самост. 5 год.
Консультавання щодо навичок риторичного самоаналізу. Сесії зворотного зв'язку, обмін досвідом (4 год.).	ауд. 4 год. самост. 5 год.
Всього годин: лекційних - 8 годин, тренінгових – 10 годин, консультаційних – 4 години. Разом аудиторних занять – 22 години. Самостійна робота – 38 годин (60 годин, 2 кредити)	

МОДУЛЬ II.

«ІНСТРУМЕНТИ ФОРМУВАННЯ 4К-КОМПЕТЕНЦІЙ У СТУДЕНТІВ»

1. 4К-компетенції – ключові компетенції XXI ст. Сучасний ринок праці та потреби роботодавців. Ключові soft skills (критичне мислення, креативність, комунікація, кооперація) і їх роль в підсиленні hard skills фахівців.	ауд. 2 год. самост. 4 год.
2. Критичне мислення. Логіка і критичне мислення. Критичне мислення і толерантність. Основні характеристики критичного мислення. Структура процесу критичного мислення. Перешкоди критичного мислення. Характеристика головних етапів технології розвитку критичного мислення. Рефлексія в технології розвитку критичного мислення.	ауд. 2 год. самост. 5 год.
3. Стратегії, процедури та технічні прийоми розвитку критичного мислення. Технологія розвитку критичного мислення через читання та писання (Ч. Темпл, К. Мередіт, С.І. Заїр-Бек). Установки критичного мислення (Д. Халперн). Типи знань в контексті критичного мислення: оперативні знання, концептуальні знання. Кроки критичного мислення: спостереження, аналіз і перевірка, формулювання альтернативи, дія. Запитання як інструменти критичного мислення та орієнтації в проблемах.	ауд. 4 год. самост. 5 год.
4. Креативність і іноваційність. Теоретичні засади та основні концепції креативності. «Латеральне мислення» і здатність продукувати нестандартні рішення для складних завдань. Основні етапи креативного процесу, засоби та вміння ним керувати.	ауд. 2 год. самост. 4 год.

5. Методи та засоби розвитку креативності. Пошук ключових слів. Метод словника. Метод синонімів. Реверс проблеми. Асоціації. Друдли. Сучасні методи та прийоми активізації генерації творчих ідей при створенні продукту.	ауд. 2 год. самост. 5 год.
6. Комунікація. Основи ефективної комунікації. Вміння слухати. Вміння доносити сенси. Поняття емоційного інтелекту. Моделі поведінки, патерни поведінки. Поняття «базової емоції»: «маска» зневаги, «маска» злості, «маска» захоплення, «маска» радості/печалі, «маска» провини, «маска» тривоги, «маска» здивування.	ауд. 2 год. самост. 5 год.
7. Командна робота: умови ефективної кооперації. Сутність кооперативної взаємодії, ефект синергії. Командні ролі. Еволюційна бірюзова парадигма в управлінні. Життєздатність команди. Перешкоди в командній взаємодії. Поняття проекту та команди проекту. Принципи створення команди проекту. Ролі та функції основних учасників проекту. Практичне командне завдання: проект «Х».	ауд. 4 год. самост. 5 год.
8. Презентація командного проекту.	ауд. 4 год. самост. 5 год.
Всього годин: лекційних - 12 годин (4 заняття), тренінгів – 6 годин (2 заняття), сесії – 4 (1 заняття). Разом аудиторних занять – 22 години. Самостійна робота – 38 годин. (60 годин, 2 кредити)	

Очікувані нові та удосконалені компетенції викладачів:

Результати навчання:

- ЗК.08. Здатність застосовувати кращі практики у професійній діяльності.
- Б1.У4. Обирати види навчальних занять, що забезпечують досягнення результатів навчання дисципліни.
- Б1.У8. Аналізувати і вдосконалювати власні методи навчання.
- Е1.У5. Консультувати студента, аспіранта щодо дотримання вимог і правил академічної доброчесності під час реалізації дослідження/творчого проекту.
- ЗК2. Володіння навичками критичного мислення.
- Б1.У5. Викладати із застосуванням сучасних і ефективних методів і технологій, що забезпечують досягнення результатів навчання дисципліни.
- Б1.У7. Організовувати індивідуальну та групову роботу з використанням методів і способів, які дозволяють розвивати здібності, враховувати психологічні особливості та освітні потреби студентів.
- Е1.У1. Стимулювати самостійний науковий/творчий пошук студента, аспіранта.